

VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY

Vailla vakinaista asuntoa ry: n lausunto koskien

HE 74/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Lakimuutoksen pääasiallisten vaikutusten arvioinnissa arvioidaan että, lakimuutoksella ei ole tulovaikutuksia kaikkein pienituloisimpien toimeentulotukea saavien ruokakuntien tuloihin. Toimeentulotuki kompensoi täysimääräisesti asumistuen pienenemisen. Tämä ei pidä paikkaansa.

Hallituksen esityksessä toimeentulotukilainsäädännön muutoksessa poistetaan Kelan harkintavalta arvioitaessa alueellista maksimivuokraa. Tämä koskee erityisesti Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla asuvia yhden hengen minimitulaisia talouksia. Lapsiperhetalouksilla harkintavalta säilyy.

Pääkaupunkiseudun vuokramarkkinoiden hintataso on kehittynyt suotuisasti jo useamman vuoden ajan. Uusien solmittujen sopimusten vuokrataso on ollut alhaisempi kuin aikaisemmin. Myös asumisneuvonnasta saamiemme tietojen mukaan vuokra-asuntojen saatavuus on ollut paremmalla tasolla kuin aikaisemmin. Tämä kehitys johtuu pääosin siitä, että pieniä yksityisiä vuokra-asuntoja on sekä kaavoitettu että rakennettu usean vuoden ajan yli tavoitteena olleiden määrien.

Nyt tämä kehitys on pysähtynyt. Tällä hetkellä vuonna 2023 ja 2024 rakentamismäärät tulevat jäämään alle puoleen tavoitteista. Tämä tulee uudestaan kiristämään ja heikentämään pääkaupunkiseudun vuokramarkkinoita. Tilanteessa, jossa maksimivuokrat rajoja kiristetään, suurella määrällä perustulolla yhden hengen taloudessa elävien asunnottomuusriski nousee huomattavasti.

Näillä ihmisillä toimenpiteiden yhteisvaikutus ei tule johtamaan edullisemman asunnon hankkimiseen, koska sellaisia ei heille ole Helsingissä eikä pääkaupunkiseudulla tarjolla. Tuloksena on näiden ihmisten ennestäänkin hyvin vähätulouden talouden kiristyminen. Osalla talouksista tilanne tulee kriisiytymään ja johtamaan häätöihin. Häädöistä ja satojen ihmisten asunnottomaksi joutumisesta syntyy pitkällä aikavälillä paljon enemmän kustannuksia kuin nämä muutokset tuottavat säästöjä tämän ihmisryhmän kohdalla.

Näillä ihmisillä ei ole täyttä työkykyä, valtaosa heistä on ollut pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella ja hyvin monella on työkykyä alentavia kroonisia sairauksia ja pitkäaikaisia elämänhallinnan haasteita. Heillä ei ole realistista mahdollisuutta työllistyä täysiaikaiseen normaali-palkkaiseen työhön. Monet heistä osallistuvat erilaisiin tuettuihin töihin ja toimintamuotoihin, joista ei makseta palkkaa.

Kööpenhaminassa 16.11. 2023

Jussi Lehtonen, Palvelupäällikkö Sanna Tiivola, Toiminnanjohtaja Vailla vakinaista asuntoa ry

Osoite	Puhelin	Sähköposti	Y-tunnus	Tilinumero
Opastinsilta 8 B 00520 Helsinki	+358 (0)44 7044310	toimisto@vvary.fi www.vvary.fi	1058539-9	FI95 8000 1770 5353 01